جەسەئىل

ئەقلىن داراسە تىكە داشرھېكا يىللىرى

مىللەتلەر نەشرىياتى

15
114
14

چەت ئەل

ئەقىل-پاراسەتكە دائىر ھېكايىلىرى

(چەت ئەل ھېكايىلىرىدىن تاللانما)

تۈزگۈچىلەر: تاڭ چى، ۋېن يا

مىللەتلەر نەشرىياتى

图书在版编目(CIP)数据

外国智慧故事大观：维吾尔文/唐麒，文雅编著；艾力·阿比提译.-北京：民族出版社，1999.1
ISBN 7-105-03309-6

Ⅰ.外… Ⅱ.①唐… ②文… ③艾… Ⅲ故事-世界-维吾尔语(中国少数民族语言) Ⅳ.I14

中国版本图书馆 CIP 数据核字（98）第 34404 号

民族出版社出版发行
（北京市和平里北街 14 号　邮编 100013　电话 010-64228007）
迪鑫印刷厂印刷
各地新华书店经销
1999 年 3 月第 1 版　　1999 年 3 月北京第 1 次印刷
开本：850×1168 毫米　1/32　　印张：10
印数：0001 —4,000 册　　定价：11.00 元

本书根据上海少年儿童出版社 1991 年第一版第一次印刷版本翻译出版。

بۇ كىتاب شاڭخەي بالىلار-ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى 1991-يىلى نەشر قىلغان 1-نەشرى 1-باسمىسىغا ئاساسەن تەرجىمە ۋە نەشر قىلىندى.

مەسئۇل مۇھەررىرى: ئابدۇللا ئابلىز

مەسئۇل كوررېكتورى: خۇدابەردى خېلىل

تاڭ چى، ۋېن يا

چەت ئەل ئەقىل-پاراسەتكە دائىر ھېكايىلىرى

تەرجىمە قىلغۇچى: ئېلى ئابىت

نەشر قىلغۇچى ۋە تارقاتقۇچى: مىللەتلەر نەشرىياتى

(بېيجىڭ شەھىرى خېپىڭلى شىمالىي كوچا 14-قورۇ،

پوچتا نومۇرى: 100013، تېلېفون: 64228007—010)

ساتقۇچى: جايلاردىكى شىنخۇا كىتابخانىلىرى

باسقۇچى: دىشىن باسما زاۋۇتى

1999-يىل 3-ئايدا 1-قېتىم نەشر قىلىندى

1999-يىل 3-ئايدا بېيجىڭدا 1-قېتىم بېسىلدى

باھاسى: 11.00 يۈەن سانى: 4000

مۇندەرىجە

ياۋروپا

ئۆلۈمدىن قۇتۇلۇپ قالغان مەھبۇس (گرېتسىيە) 1
تالېس بىلەن سودىگەر (گرېتسىيە) 3
"بەتخەج"نىڭ سوت قىلىنىشى (گرېتسىيە) 5
كازراپ ئۇستا ۋە ئۇنىڭ شاگىرتى (گرېتسىيە) 8
شاھ تاجىنىڭ سىرى (گرېتسىيە) 11
ياغاچ ئات ھىيلىسى (گرېتسىيە) 14
چوڭ رازۋېتچىكنىڭ "كىچىك ياردەمچىسى" (گرېتسىيە) 17
ئاسما چىراغنىڭ ئىلھامى (ئىتالىيە) 20
پىسا قىيپاش مۇنارىدىكى سىناق (ئىتالىيە) 21
تېرمومېتىرنىڭ دۇنياغا كېلىشى (ئىتالىيە) 24
سائەت بىناسىدىكى زەھەرلىك يىڭنە (ئىتالىيە) 26
ئالتۇن جاۋۇر (ئەنگلىيە) 30
ئۆزىنى سۆزلىتىش (ئەنگلىيە) 33
سوپۇن ماغزىپىدىكى يېڭىلىق (ئەنگلىيە) 35
رەڭگى ئۆزگىرىپ تۇرىدىغان گۈل (ئەنگلىيە) 38
ھېكايە توقۇپ، قاتىلنى قورقۇتۇش (ئەنگلىيە) 41

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com

رازۋېتكا ھېكايىچىسىنىڭ ئوغرىغا ئۇچراپ قېلىشى (ئەنگلىيە) 44
كەلكۈندىكى يالقۇن (ئەنگلىيە) 46
باي ئەردىن قالغان تۇل ئايالنىڭ ئۆلۈمى (ئەنگلىيە) 49
چاشقاننىڭ ئەنزە پاش قىلىشى (ئەنگلىيە) 51
مەخپىي لەخمە (گوللاندىيە) 54
قىزىقارلىق ئەخلەت ساندۇقى (گوللاندىيە) 56
سىيگۈچى كىچىك باتۇر (بىلگىيە) 59
ئۆلگەن ئادەمنىڭ قولىدىكى قىممەتلىك نان (فرانسىيە) 61
ئىككى ھەيكەل (فرانسىيە) 64
بىرىنچى كونسېرۋا (فرانسىيە) 66
ناپولېئوننىڭ مەغلۇبىيەتنى غەلىبىگە ئايلاندۇرۇشى (فرانسىيە) 69
چاق ئىزى (فرانسىيە) 72
پاكار قوناق ۋە كالمېت-گۆھەرىن ۋاكسىنىسى (فرانسىيە) 76
قورقۇنچلۇق غەلىتە ھايۋان (فرانسىيە) 77
لىگگىلىتاختاق ۋە تىڭشىغۇچ (فرانسىيە) 79
بىر سومكا زىنىنەت بۇيۇمى (فرانسىيە) 81
ئاننانىڭ كارامىتى (فرانسىيە) 84
كەم چىققان بەتتىكى مەخپىيەتلىك (فرانسىيە) 86
دېھقانلارنىڭ دەرەخ كېسىشى (گېرمانىيە) 89
گۈمبەز ئۈستىدىكى پارس مۈشۈكى (گېرمانىيە) 91
تاماكا ۋە قاتىل (ئاۋىستىرىيە) 94
سىرلىق ”گۇۋاھچى“ (ئاۋىستىرىيە) 96
سەندەل ياغىچىدىن ئىشلەنگەن ساندۇقتىكى قارا بىرلىيانت (شۋېتسارىيە)
.... 99

قارلىغاچنىڭ بارار يېرى (شۋېتسارىيە) 102
سائەت تەكشۈرۈپ ئوغرىنى تۇتۇش (پولشا) 105
دېھقان بىلەن سودىگەر (سابىق چېخسلوۋاكىيە) 107
سېكىللارنىڭ قىزى (ۋېنگرىيە) 110
مەسلىھەتچى مىنالى (سابىق سوۋېت ئىتتىپاقى) 114
ئىنەكنىڭ ئورۇشقا ياردەم بېرىشى (سابىق سوۋېت ئىتتىپاقى) 117
تەگرى لەشكەرلىرى (سابىق سوۋېت ئىتتىپاقى) 120
دون دەرياسى كۆۋرۈكنى ئەپچىللىك بىلەن ئىگىلەش (سابىق سوۋېت ئىتتىپاقى) 123
شىر تەنلىك، ئادەم باشلىق تاش ھەيكەلنى ”داۋالاش“ (سابىق سوۋېت ئىتتىپاقى) 125
مەلىكە دىدوننىڭ ئەپچىللىكى 128
ھايات ـ مامات چېكى 131
پادىشاھ بىلەن پادىچى بالا 133
ئاز ئۇچرايدىغان چاپقۇر ئات 135
ئورىندىكى بالا 137
سەھنىدىكى چاقچاق 139
ئوخلاش كىيىمى 141
خان تاجىسىدىكى يوغان بىرلىيانت 144
پاسېننى خېنىمنىڭ ئۆيىدە يۈز بەرگەن ئوغرىلىق ئەنزىسى 146
بوتۇن ئائىلىسىدىكى قاتىللىق ئەنزىسى 149
ئۆلۈم قەلئەسى 151

ئاسىيا

كىچىك يىشىۇنىڭ چوڭ گېنېرالنى پەم بىلەن جايلىشى (ياپونىيە) 157
ئاۋازسىز سىگنال (ياپونىيە) 162
ئاجايىپ ساندۇق (ياپونىيە) 164
سایاھەتچى (ياپونىيە) 167
يانچۇقتىكى يول باشلىغۇچى (ياپونىيە) 170
غەلىتە ئىلان (ياپونىيە) 172
مەخپىي تىڭشىغۇچ (ياپونىيە) 174
ئۆزگەرتىلگەن چىراي (ياپونىيە) 178
غەلىتە ئوغرى (ياپونىيە) 181
يىللىقچىنىڭ پاراستى (چاۋشيەن) 184
قىممەت توختىغان ھېكايە(چاۋشيەن) 187
ئەلەنۇ بىلەن دېڭىز قاراقچىسى (كامبودژا) 191
ئالتۇن مېۋە(بىرما) 195
سېھرىي پىچاق (بىرما) 197
كېۋەز مېۋىسىدىن چىققان ياشلار (بىرما) 201
دېھقاننىڭ خوراز تەقسىم قىلىشى (بىرما) 203
ئالتۇن تاۋلاش ھۈنىرى (تايلاند) 206
ئىككى ئاي بولغاندا قەرز قايتۇرۇش (تايلاند) 208
پادىشاھ بىلەن مالاي (فىلىپپىن) 212
ئۈچتىن بىر (ھىندونېزىيە) 213
سۇ كالىسىنىڭ غەلىبىسى (ھىندونېزىيە) 216

شاھمات تاختىسىدىكى بۇغداي (ھىندىستان) 218
ئىككى كاچات (ھىندىستان) 221
بىربا بىلەن پادىشاھ (ھىندىستان) 224
ئەقىل-پاراسەتنىڭ مۇھىملىقى (ھىندىستان) 225
پادىشاھ بىلەن مۇنەججىم (ھىندىستان) 227
موماينىڭ ئوغرى تۇتۇشى (ھىندىستان) 229
جاۋاب بېرىش تەس تۆت سوئال(ھىندىستان) 231
دەرەخنى گۇۋاھچى قىلىش (ھىندىستان) 234
بىر قاچا سۈت (ھىندىستان) 238
گەپنىڭ تېگىدە گەپ بار(ھىندىستان) 240
بۇغەلىنىڭ كېسەل داۋالىشى (ئىران) 244
"سايە سودىيە" (تۈركىيە) 247
ئات ئىزدەش ھۈنىرى (تۈركىيە) 250
سەكسەن تىللا (سەئۇدى ئەرەبىستان) 251
كوزىدىكى تىللا(ئەرەب) 256
ساراڭنى ساقايتىشنىڭ ئەپچىل ئۇسۇلى (ئەرەب) 259
بېدۇئىنلارنىڭ يىراقنى كۆرەرلىكى (ئەرەب) 262

ئافرىقا

ئۈچ ئۈزۈك (مىسىر) 265
پادىشاھنىڭ قىزىنى ياتلىق قىلىشى (مالى) 268
گالۋاڭ ئەر بىلەن چېچەن خوتۇن (ئېفىئوپىيە) 272
"ھوي" بىلەن "ۋاي" 276

شىمالىي ئامېرىكا

ئىسسىق جەسەت (ئامېرىكا) 278
بىر بولاق تېزەك (ئامېرىكا) 281
ئايىنىڭ يورۇقى گۇۋاھ بولسۇن (ئامېرىكا) 282
نەق مەيداندا ئاياغ ئىزى قالمىغان قاتىللىق ئەنزىسى (ئامېرىكا) 285
يورۇقلۇق يىغقۇچى ئادەم (ئامېرىكا) 288
تۇتۇشقا ئۇقتۇرۇش چىقىرىلغان ئادەم (ئامېرىكا) 290
ژىنىنىڭ ساقچىغا ئەھۋال مەلۇم قىلىشى (ئامېرىكا) 292
گۆرۈگە ئادەم تۇتۇپ كەتكەن كىم (ئامېرىكا) 295
ئاجايىپ توي سوۋغىسى (ئامېرىكا) 296
يەرگە تاشلاقلىق مىس تاختا (ئامېرىكا) 299
كىسەللەرگە پۇل بېرىدىغان داۋالاش پونكىتى (ئامېرىكا) 301
چاتقاللىقتىكى ئەر كىشىنىڭ جەستى (ئامېرىكا) 304
زىراپىنىڭ كىشىنىشى (ئامېرىكا) 306

جەنۇبىي ئامېرىكا

ئۆمۈچۈك ئەسكەرلەر (كولومبىيە) 309
ئۆتنى ئوت بىلەن ئۆچۈرۈش (كولومبىيە) 310

ياۋروپا

ئۆلۈمدىن قۇتۇلۇپ قالغان مەھبۇس

قەدىمكى يۇنانىنىڭ بىر شاھى بىر توپ مەھبۇسنى ئۆلتۈرمەكچى بوپتۇ. ئۇ چاغدا مەھبۇسلارنى ئۆلتۈرۈشنىڭ مۇنداق ئىككى خىل ئۇسۇلى بار ئىكەن: بىر خىلى، باش ئېلىش، يەنە بىر خىلى، دارغا ئېسىش. تۇرۇپ بۇ شاھنىڭ كاللىسىغا غەلىتە بىر خىيال كەپتۇ: "بۇ مەھبۇسلارغا بىر چاقچاق قىلىپ كۆرەي. توغرا، قانداق ئۆلۈش-نى ئۇلار ئۆزلىرى تاللىسۇن، قېنى ئۇلار نېمە دەيدىكىن. بۇ چوقۇم تازا قىزىق ئىش بولىدىغان بولدى."

شاھنىڭ خىيالى مۇشۇ يەرگە كەلگەندە، جاللاتلىرى ئارقىلىق مەھبۇسلارغا جاكارلاپتۇ:

— شاھ ئالىيلىرىدىن پەرمان — قانداق ئۆلۈشنى ئۆزۈڭلار تاللاي-سىلەر، بىر ئېغىزدىن خالىغان گېپىڭلارنى قىلىسىلەر، قىلغان گېپىڭلار راست بولسا، دارغا ئېسىلىسىلەر، قىلغان گېپىڭلار يالغان بولسا، كاللاڭلار ئېلىنىدۇ.

بۇ راستىنلا غەلىتە پەرمان ئىدى. نېمە ئامال، مەھبۇسلارنىڭ جېنى شاھنىڭ قولىدا بەرىبىر ئۆلىدۇ، شۇڭا ئۇلار كۆپ ئويلاپ ئولتۇرماي، بىر ئېغىزدىن ئاغزىغا كەلگەن گەپنى قىلىپ قويۇپتۇ. نەتىجىدە، مەھبۇسلارنىڭ بىرمۇنچىسى راست گەپ قىلغانلىقى ئۈچۈن دارغا ئېسىلىپتۇ، يەنە بىرمۇنچىسى يالغان گەپ قىلغانلىقى

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com

ئۇچۇن كاللىسىدىن ئايرىلىپتۇ. ياكى قىلغان گېپىنىڭ راست - يالغانلىقىنى دەرھال ئايرىغىلى بولمىغانلىقتىن، يالغان گەپ قىلدى دەپ قارىلىپ، كاللىسى كېسىلىپتۇ، ياكى بولمىسا ئاغزىدىن گەپ چىقىرالمىسا، راست گەپ قىلدى دەپ قارىلىپ، دارغا ئېسىلىپتۇ.

بۇلارنىڭ بىر - بىرلەپ ئۆلۈپ كېتىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، شاھنىڭ كۆڭلى يايراپ كېتىپتۇ.

مەھبۇسلارنىڭ ئىچىدە بەك ئەقىللىق بىرسى بار ئىكەن. قانداق ئۆلۈشنى تاللاش نۆۋىتى ئۇنىڭغا كەلگەندە، ئۇ ئەپچىللىك بىلەن شاھقا بىر دېدى:

— سىلەر كاللامنى ئالماقچىسىلەر، — دەپتۇ.

ئۇنىڭ بۇ گېپىنى ئاڭلىغان شاھ قىيىن ئەھۋالدا قاپتۇ: راستىنلا ئۇنىڭ كاللىسىنى ئالىدىغان بولسا، ئۇنىڭ قىلغان گېپى راست گەپ بولۇپ چىقىدۇ - دە، راست گەپ قىلغانلىقى ئۈچۈن ئۇنى دارغا ئېسىش كېرەك بولىدۇ؛ ئەگەردە دارغا ئاسىدىغان بولسا، ئۇنىڭ "كاللامنى ئالماقچى" دېگەن گېپى يالغان گەپ بولۇپ چىقىدۇ - دە، يالغان گەپ قىلغانلىقى ئۈچۈن كاللىسىنى ئېلىش لازىم بولىدۇ، بىراق ئۇنىڭ قىلغان گېپى يالغان گەپ ئەمەس. ئۇنىڭ گېپىنى راست دېگىلىمۇ، يالغان دېگىلىمۇ بولمىغاچقا، ئۇنى دارغا ئاسقىلىمۇ، كاللىسىنى ئالغىلىمۇ بولمايدۇ.

ئامالسىز قالغان شاھ جاللاتلىرىغا:

— بولدى ئۇنى قويۇپ بېرىڭلار، كۆڭلىنى ئالسۇن، — دەپتۇ قولىنى شىلتىپ.

شاھنىڭ ھېلىقى غەلىتە پەرمانى دەرھال بىكار قىلىنىپتۇ - دە، ئىش شۇنىڭ بىلەن ئاخىرلىشىپتۇ.

تالېس بىلەن سودىگەر

قەدىمكى يۇنانلىق مەشھۇر ئالىم، پەيلاسوپ، سىياسىئون تالېس (مىلادىدىن بۇرۇنقى 7 ــ 6 ـ ئەسىرلەردە ئۆتكەن) مىلېتقا ھۆكۈمرانلىق قىلغان ئاقسۆڭەك ئائىلىسىدىن كېلىپ چىققان بولۇپ، سىياسىي ئورنى بەك يۇقىرى، تولىمۇ پۇلدار ئادەم ئىكەن. شۇنداق بولۇشىغا قارىماي، ئۇ بىلىم ئېلىش ئارزۇسىدا ساياھەت ۋە ئۆگىنىش ئۈچۈن شەرقتىكى مىسىرغا بېرىپتۇ، قايتىپ كەلگەندىن كېيىن تۈرلۈك پەنلەر ئۈستىدە داۋاملىق ئىزدىنىپ، بىلىم ھاسىل قىپتۇ. شۇنداق قىلىپ ئاتا ـ ئانىسىدىن قالغان مال ـ مۈلۈكنى تۈگىتەي دەپ قاپتۇ.

بىر كۈنى كەچتە، تالېس ئاسماندىن كۆزىنى ئالماي مەيدان تەرەپكە قاراپ ئۇدۇل مېڭىپتۇ. ئۇ پۈتۈن دىققىتى بىلەن ئاسماندىكى يۇلتۇزلارنى كۆزىتىپ كېتىۋاتقاچقا، دىققەتسىزلىكتىن ئالدىدىكى ئازگالغا چۈشۈپ كېتىپتۇ.

بىر سودىگەر ئۇنى كۆرۈپ كەپتۇ ـ دە، ئۇنىڭغا:

ــ سىز ئاسماندىكى نەرسىلەرنى بىلىمەن دەۋاتاتتىڭىز، پۇتىڭىزنىڭ ئاستىدا نېمە بارلىقىنى بىلمەي قاپسىزغۇ. ئىلىم تەتقىقاتىدىن راستىنلا چوڭ نەپ ئاپسىز، ئازگالغا چۈشۈپ كېتىشىڭىزمۇ بىلىمنىڭ سىزگە كەلتۈرگەن پايدىسى، ــ دەپتۇ.

تالېس ئازگالدىن چىقىپ، تەمكىن ھالدا ئۇنىڭغا:

ــ ئېگىزدە تۇرالىغان ئادەمدىلا ئېگىزدىن ئازگالغا چۈشۈش ھوقۇقى ۋە ئەركىنلىكى بولىدۇ. سىزگە ئوخشاش قارا قورساق ئادەملەر بۇنداق ھوقۇق ۋە ئەركىنلىكتىن بەھرىمەن بولالمايدۇ. بىلمىسىز

ئادەملەرنىڭ ئىشى خۇددى ئازگالدىن قوپماي ياتقانغا ئوخشاش تۇرسا، ئۇ قانداقمۇ ئۇستىدىن ئازگالغا چۈشەلىسۇن، — دەپ جاۋاب بېرىپتۇ. ئۇنىڭ چېچەنلىك بىلەن بەرگەن بۇ رەددىيىسى ھېلىقى سودىگەرنى ئۇسال ئەھۋالغا چۈشۈرۈپ قويۇپتۇ.

ئەمما، سودىگەرمۇ بوش كەلمەپمۇ، ئۇ يەنە تالىپنىڭ چىشىغا تېگىپ:

— سىزدىكى مول بىلىم زادى سىزگە نېمە ئېلىپ كەلدى، ئالتۇن ئېلىپ كەلدىمۇ، بولكىمۇ؟ — دەپتۇ.

— كېيىن كۆرەرمىز، — دەپتۇ تالىپ.

ئۇ مول ئاسترونومىيە، ماتېماتىكا ۋە باشقا پەن بىلىملىرىنى تەتبىق قىلىش ئارقىلىق، ئازا ئەتراپلىق مۆلچەرلەپ ۋە ھېسابلاپ، ئىككىنچى يىلى زەيتۇن مېۋىسىدىن مول ھوسۇل ئېلىنىدىغانلىقىغا ھۆكۈم قىپتۇ-دە، قولىدا بار مال-مۈلۈكىنىڭ ھەممىسىنى سېتىپ، ئەتراپتىكى زەيتۇن مېيى چىقىرىدىغان ماشىنىلارنى ئەرزان باھادا قويماي ئىجارىگە ئاپتۇ. ئىككىنچى يىلى، راست دېگەنندەك زەيتۇن مېۋىسىدىن مول ھوسۇل ئېلىنىپتۇ، كىشىلەر زەيتۇن مېيى چىقىرىدىغان ماشىنىلارنى تالىشىپ ئىجارىگە ئالغىلى تۇرۇپتۇ. بۇ چاغدا تالىپ قولىدىكى ماي چىقىرىش ماشىنىلىرىنى يۇقىرى باھادا ئىجارىگە بېرىپتۇ.

بىركۈنى تالىپنى زاڭلىق قىلغان ھېلىقى سودىگەرمۇ ماي چىقىرىش ماشىنىسىنى ئىجارىگە ئېلىش ئۈچۈن ئۇنىڭ ئالدىغا كەپتۇ، تالىپ ئۇنىڭغا:

— ھۆرمەتلىك باي، كۆردىڭىزمۇ؟ بۇ ماي چىقىرىش ماشىنىلىرى بىلىمنىڭ شاراپىتىدىن مېنىڭ قولۇمغا ئۆتۈپ قالدى. شۇڭا سىزدەك

بايلارمۇ ئالدىمغا كېلىشكە مەجبۇر. مەن بۇ ئىشنى پۇلنى دەپ قىلغىنىم يوق، بىلىمنىڭ كىشىلەر تۇرمۇشىغا بولغان زور پايدىسىنى، بىلىمنىڭ بىباھا گۆھەر ئىكەنلىكىنى، ئەڭ ئۇلۇغ كۈچ ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلاش ئۈچۈن قىلدىم، — دەپتۇ.

”بەتخەج“نىڭ سوت قىلىنىشى

قەدىمكى يۇنانلىق پەيلاسوپ دىموكرىت ئاھايىتى پۇلدار ئادەم ئىكەن. لېكىن ئۇ ئاتىسىدىن مىراس قالغان دەپى دۇنيانىڭ ھەممە-سىنى مىسىر قاتارلىق جايلارغا بېرىپ پەن، مەدەنىيەت بىلىملىرىنى ئۆگىنىش ئۈچۈن سەرپ قىپتۇ، ئائىلىسىگە قايتىپ كەلگەنىدىن كېيىنمۇ، پۈتۈن زېھنى بىلەن ھايۋانلارنىڭ جەسەتلىرىنى يېرىپ كۆرۈپ، «ئالەمنىڭ چوڭ سىستېمىسى» دېگەن كاتتا ئەسەرنى يېزىشقا تەييارلىق قىپتۇ. ئۇ چاغدا، ئابدالا شەھىرىنىڭ بىر قانۇنى بولۇپ، ئاتىسىدىن قالغان مىراسقا ئوبدان ئىگىدارچىلىق قىلماي بۇزۇپ چاچقانلار قاتتىق جازالىنىدىكەن، بۇ جازادا قولىدا قالغان مال-مۈلكى باشقا تۇغقانلىرىغا ئۆتكۈزۈپ بېرىلىش بىلەنلا قالماستىن، يەنە ئۇنىڭغا بەتخەج دېگەن يامان نام بېرىلىپ، ئۆلگەنىدىن كېيىن ھەتتا جەسىتىنىمۇ ئاتا-بوۋىسى ياتقان زاراتىگاھلىققا قويغىلى قويمايدىكەن.

دىموكرىتنىڭ بىر تۇغقىنى ئۇنىڭ مال-مۈلكىگە ئىگە بولىۋېلىشنى خىيال قىلىپ، يۇقىرىدىكى قانۇنغا ئاساسەن دىموكرىتنىڭ ئۈستىدىن سوتقا ئەرز قىپتۇ. دىموكرىتنىڭ خوشنىسى تەييارلىق قىلىپ قويۇش توغرىسىدا ئۇنىڭغا نەسىھەت قىلسا، ئۇ ئۆزىنىڭ قىممەتلىك ۋاقتىنى

ئەرز ئىشلىرى ئۈچۈن ئىسراپ قىلىشنى خالىماي، كۆن بويى يەنىلا ئۆزىنىڭ تەتقىقات ۋە يېزىقچىلىق ئىشلىرى بىلەن مەشغۇل بوپتۇ. بۇنى كۆرگەن خوشنىسى ئۇنىڭ نېرۋىسى چاتاق بولغان ئوخشايدۇ، دەپ ئويلاپ، ئاتايىن بېرىپ دوختۇر چاقىرىپ كەپتۇ.

چاقىرتىلغان دوختۇر كەپتۇ، قارىسا دېموكرىت ھە دەپ يىرتقۇچ ھايۋانلارنى يېرىپ، بىر تەرەپتىن، ھايۋاننىڭ ئىچكى ئەزالىرىغا قارىسا، يەنە بىر تەرەپتىن، خاتىرىسىگە بىرنېمىلەرنى يېزىۋاتقۇدەك.

— قاراڭ، — دەپتۇ خوشنىسى دوختۇرغا قاراپ، — ئۇنى قانداق-مۇ نورمال ئادەم دېگىلى بولىدۇ، پۈتۈنلەي جىن چاپلاشقان ساراڭ-نىڭ ئۆزى.

گېپىنى ئەمدى تۈگىتىپ تۇرۇشىغا، ئۇشتۇمتۇت ئاسماندىن يوغان بىر تاشپاقا ئۇنىڭ بېشىغا چۈشۈپ، باش-كۆزىنى قان قىلىپ، ئايلاندۇرۇۋېتىپتۇ.

يولدىن ئۆتۈپ كېتىۋاتقانلار بۇ ئىش توغرىسىدا پاراڭ قىلىپ:

— قۇش ئالىي ئىلاھ زېئۇسنىڭ خەۋەرچىسى، دېموكرىتنىڭ خوشنىسى چوقۇم ئۇنىڭ يامان گېپىنى قىلغان، زېئۇس بولسا دېموك-رىتنى ياقتۇرىدۇ، شۇڭا زېئۇس قۇش ئەۋەتىپ، ئاسماندىن تاشپاقا تاشلاتقۇزۇپ ئۇنى جازالىغان گەپ، — دېيىشىپتۇ.

دوختۇر بىلەن دېموكرىت دەرھال ئۇنىڭ يارىسىنى تېڭىپتۇ.

ئارىدىن ئۇزاق ئۆتمەي دېموكرىت سوتقا چاقىرتىلىپتۇ. سوتچى ئۇنىڭدىن:

— بۇ دېيىلگەن گەپلەر ئەمەلىيەتمۇ؟ — دەپ سوراپتۇ.

— توغقىنىم مېنى ئاتىسىدىن قالغان دۇنيانى خەجلەپ تۈگەتتى، دەپتۇ، توغرا، بۇ ئەمەلىيەت. لېكىن مەن پۈتكۈل ئالەمنى تەتقىق

قىلىدىغان بىلىم بىلەن شۇغۇللىنىۋاتىمەن، ھازىر «ئالەمنىڭ چوڭ سىستېمىسى» دېگەن ئەسەرنى يېزىۋاتىمەن. بۇ ئەسەر پەلسەپە، لوگىكا، ماتېماتىكا، ئالەمشۇناسلىق، فىزىكا، بىئولوگىيە، پسىخولوگىيە، ئېتىكا، پېداگوگىكا، سىمانتىكا ۋە سەنئەت، تېخنىكا ۋە ئىجتىمائىي تۇرمۇش قاتارلىق جەھەتلەردىكى مەسىلىلەرگە بېرىپ تاقىلىدۇ، — دەپتۇ دىموكرېت ئۆزىنى ئاقلاپ.

— سىز ئېيتقان بىلىملەر ئىچىدە نېمىشقا ئىلاھشۇناسلىق يوق؟ — دەپ سوراپتۇ سوتچى.

— ئۇ ئىلاھقا ئىشەنمەيدۇ، قانۇن بويىچە ئۇنىڭغا دەرھال ئۆلۈم جازاسى بېرىش كېرەك، — دەپتۇ ئىچىدە توققۇز قاترايدىغان ھېلىقى تۇغقىنى.

— سوتچى ئەپەندىم، — دەپتۇ دىموكرېت چاققانلىق بىلەن، — سىز ئىلاھقا ھەممىدىن بەك ئېتىقاد قىلىسىز، بۇ قىلغىنىڭىز ناھايىتى ياخشى. بەلكى ئاڭلىغان بولۇشىڭىز مۇمكىن، خوشنام مېنى ساراڭ بولۇپ قاپتۇ دېگەندى، ئۇنىڭ بېشىغا ئاسماندىن تاشپاقا چۈشۈپ، بېشىنى يېرىۋەتتى، بۇ ئىشتىن ئىلاھنىڭ كىمنى ياخشى كۆرىدىغانلىقى ئېنىق چىقىپ تۇرۇپتۇ. ئەمدى سىز ماڭا قانچىلىك ئېغىر جازا بەرسىڭىز بېرىۋېرىڭ، بەرىبىر ماڭا ئالىي ئىلاھ زېئۇس ئىگە بولىدۇ. قارىسام ئۇ ئەۋەتكەن قۇش بىز تەرەپكە قاراپ ئۇچۇپ كېلىۋاتىدۇ.

خۇراپىي سوتچى قورققىنىدىن ئالدىراپ-سالدىراپ ئۇنى گۇناھسىز دەپ ئېلان قىپتۇ-دە، دىموكرېتنىڭ ھېلىقى تۇغقىنىنى تۆھمەت چاپلىغانلىق جىنايىتى ئۈچۈن جازالاپتۇ.

دىموكرېت سوتتىن چىقىپ كېتىۋاتقاندا، دوختۇر ئۇنىڭدىن:

— سىز ئىلاھقا ئىشەنمەيتتىڭىزغۇ؟ نېمىشقا ئەمدى سوتتا زېئۇس-

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com